

Årsmelding 2013

Várdobáiki samisk senter

Innhold

VÁRDOBÁIKI SAMISK SENTER	3
ORGANISASJON/SELKAPSFORM.....	4
ORGANISASJONSKART	4
ANDELSHAVERE	5
<i>Kommuner:.....</i>	<i>5</i>
<i>Sameforeninger:.....</i>	<i>5</i>
<i>Andre lag og foreninger:</i>	<i>5</i>
<i>Privatpersoner.....</i>	<i>5</i>
STYRET.....	5
ANSATTE.....	6
LOKALER	6
VIRKSOMHET	6
<i>Kultursenteret</i>	<i>7</i>
<i>Språksenter</i>	<i>11</i>
<i>Helsesatsing</i>	<i>15</i>
<i>Museum</i>	<i>17</i>
<i>Márkománák samisk barnehage.....</i>	<i>21</i>
<i>Leietakere.....</i>	<i>22</i>
<i>Prosjekt</i>	<i>22</i>
ØKONOMI.....	22
AVSLUTNING.....	23

Várdobáiki samisk senter

Dette dokumentet er en årsmelding for Várdobáiki samisk senter for 2013. Várdobáiki har sitt virkeområde i Nordre Nordland og Sør-Troms med kontorsted i Evenes.

Senteret er ett av flere samiske språk- og kultursenter i Norge som har fokus på bevaring og utvikling av samisk språk og kultur. Senteret har særskilt ansvar for markasamisk og sjøsamisk kultur i regionen. Kultursenteret deles inn i fem avdelinger: kultursenter, språksenter, museum, barnehage og helse. Avdeling kultursenter er hovedsakelig et overbygg for de andre avdelingene men også mange prosjekt og tiltak er direkte organisert under avdeling kultursenter.

Várdobáiki fortsatte i 2013 arbeidet med omorganisering. Det ble foretatt en midlertidig omorganisering til SA(samvirkeforetak) da vi ikke rakk å komme i mål med bli AS i 2013. Senteret arbeider fortsatt med sterkt fokus på brukerretta tiltak. Mye av aktiviteten er prosjektfinansiert og vi vil takke for velvilje og bidrag fra både brukere og bevilgende myndigheter.

Gjennomførte enkeltstående prosjekt rapporteres i særskilte rapporter som sendes til tilskuddsgivere, de vil likevel bli nevnt i årsmeldingen.

Vedlegg 1 viser representasjoner og deltakelse på møter/kurs.

Olav Andersen
Styreleder

Kjersti Myrnes Balto
Daglig leder

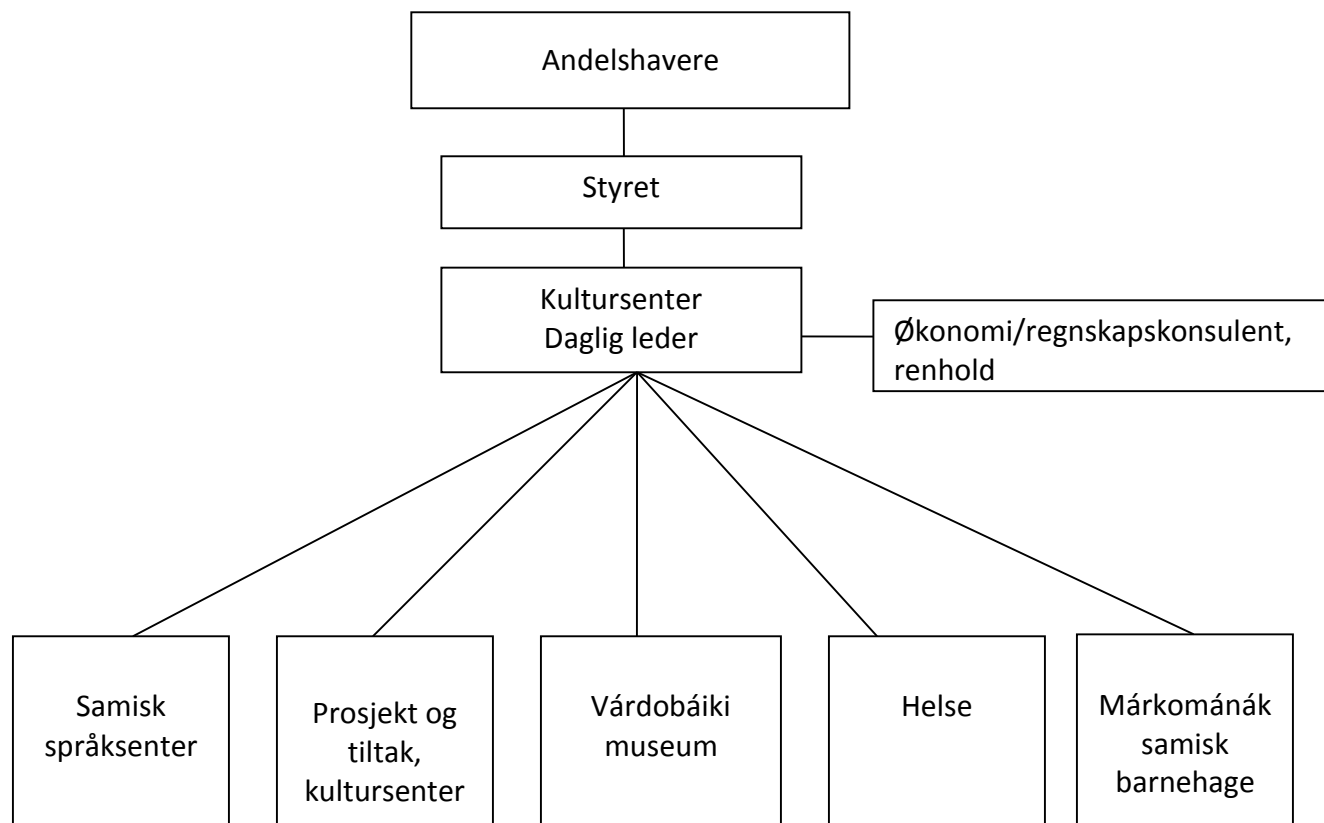

Organisasjon/selskapsform

Várdobáiki SA er et samvirkeforetak med vekslende medlemstall og kapital. Andeler i selskapet kan tegnes av offentlige instanser/organisasjoner, institusjoner og enkeltpersoner i form av kontante innskudd.

Formål: Selskapet Várdobáiki SA er et samisk senter for Sør-Troms og Nordre Nordland med formål å videreføre samisk språk, kultur og samfunnsliv i regionen. Várdobáiki skal bidra til et inspirerende miljø i tråd med samiske verdier og tradisjoner i området. En spesiell oppgave for Várdobáiki er å få realisert planene for kulturhuset Várdobáiki.

Organisasjonskart

Andelshavere

Kommuner:

Ballangen kommune Evenes kommune, Gratangen kommune, Narvik kommune
Salangen kommune, Skånland kommune, Tjeldsund kommune.
Til sammen 286 andeler.

Sameforeninger:

Bálák sámesearvi/Ballangen sameforening, Bjerkvik og omegn sameforening-NSR,
Hinnøy og omegn sameforening-NSR, Salten sameforening-NSR, Stuornjárgga
sámenuorak-NSR (ungdomsforening), Samenes folkeforbund-SFF, Hålogaland
sameforening-SFF, Loabákáiddi siida-SFF, Lavangseidet og omegn sameforening,
Ofoten samiske forening.

Andre lag og foreninger:

Harstad RV, Márkomeannu searvi, Sandemark bygdeutviklingsselskap SABUS AS,
Sárahká Sellju AL (eier av barnehagebygg), Skániid girjie AS (bokforlag),
Stuornjárgga sámiiid duodji (samisk husflidslag), Troms reindriftsamers fylkeslag- NRL.
Boltås sanitetsforening ga sin andel til virksomheten da foreningen ble lagt ned.

Foreninger har til sammen 128 andeler.

Privatpersoner

110 privatpersoner 174 andeler

Totalt er det 588 andeler fordelt på 134 eiere. I følge vedtektene tilsvarer det 180 stemmer på årsmøtet.

Styret

Olav Andersen ble gjenvalgt som styreleder, for ett år, på årsmøtet 2013 med Else Grete Broderstad som personlig varamedlem.

Styret har for øvrig hatt følgende styremedlemmer i 2013:

Følgende styremedlemmer med personlig vara ble valgt inn i 2012 for 2 år

Ingolf Kvandahl, Ballangen, gjenvalg
Nanna Thomassen, Lavangen, gjenvalg
Jorun Murberg Spaun, Harstad, ny

Grethe Amundsen, Ballangen
Bjørge Bonk, Skånland
Olea Storelv, Evenes

Følgende styremedlemmer med personlige vara ble valgt inn i 2013 for 2 år:

Jardar Jensen, Evenes
Liv Slettli, Gratangen
Svein Berg, Skånland

Maret Ravdna Buljo, Lødingen
Siv Sara, Vestvågøy
Odd Roar Strømme, Narvik

Ingolf Kvandahl ble valgt som nestleder på årsmøtet.
Styret har holdt 4 møter i 2013 og behandlet 42 saker.

Ansatte

Várdobáiki har i 2013 hatt 19 ansatte med arbeidskontrakt over lengre tid, og 8 ansatte i sesongarbeid på museum. Av dette er det seks ungdom som har vært ansatt som guider på Gállogieddi. I tillegg har vi hatt 8 andre engasjement av lengre varighet og vel 20 arbeidstakere som har vært leid inn til ulike oppgaver. Várdobáiki har også lønns og personalansvar for Márkomeannus produsent. Dette innebærer for eksempel lønnsutbetalinger og pensjonsforsikringer. Det ble sendt ut 63 lønns- og trekk oppgaver for 2013. Ungdom i sommerjobb gjør en viktig jobb for Várdobáiki samtidig som vi ser også at det er viktig at Várdobáiki tar ansvar for å tilby samisk ungdom sommerjobb slik at de får viktig arbeidserfaring. Som følge av at tore deler av virksomheten på senteret er prosjektbasert er det relativt stor bruk av midlertidige stillinger og innleide ressurser. Várdobáiki er IA-bedrift, og følger regelverket som gjelder for IA-bedrifter.

Lokaler

Várdobáiki leier lokaler i Nautå Næringsbygg. Her er 12 kontor, to møterom og ett utstillingsrom. Det ene møterommet er tatt i bruk til kontor. Av disse har seks kontor vært leid ut på framleie. Leietakere er omtalt lengre bak i årsmeldingen.

Várdobáiki driver Márkománák samisk barnehage i Planterhaug/Lánjttedievvá i Skånland. Barnehagen er lokalisert i bygg eid av Sáráhka sellju AL. Várdobáiki leier også lokaler av det samiske husflidslaget Stuornjárgga sámiid duodji i en tidligere skolebygning i Trøssemark/Vuopmegeahči hvor Nuoraid Siida, barne- og ungdomstiltak er lokalisert. I forbindelse med gjennomføring av møter og tiltak leies forskjellige grendehus og andre halv-offentlige lokaler etter behov. Várdobáiki museum har ansvar for drift på Gállogieddi samisk friluftsmuseum og har ansvar for vedlikehold av bygninger på tunet. Samiske lag og foreninger har fri tilgang til å bruke Várdobáikis lokaler til forskjellige møter og tiltak.

Virksomhet

Várdobáikis virksomhet deles i barnehage, museum, språk, kultur og helse. Hver av disse virksomhetsdelene er finansiert over egne driftsmidler samt prosjektmidler til spesielle tiltak.

Kultursenteret

Várdobáiki SA, kultursenter er et overbygg for alle funksjoner under organisasjonen og ivaretar drift av kultursenteret. Daglig ledelse, videreutvikling, økonomisk planlegging, oppfølging, personalansvar og utleie er eksempler på funksjoner som knyttes til drift av senteret. I tillegg organiseres en del prosjekt direkte under kultursenteret.

Kunst og kulturformidlingsenhet

Galleri Várdobáiki har i 2013 hatt to utstillinger. Den første utstillingen var med den unge markasamiske fotografen Marita Eilertsen. Hun stilte ut naturbilder. Den andre utstillingen var som følge av et fotokurs som den samiske ungdomsgruppa arrangerte med Per Heimly. Deltakerne fikk være modeller og be fotografert av Heimly, og tok også selv bilder som en del av fotokurset. Deltakerne ble invitert til å stille ut sine bilder samt portrettene av dem tatt av Per Heimly. 20 ungdommer valgte å være med, så 40 bilder ble stilt ut.

Galleriet hadde besøk av Harstad kunstforening sommeren 2013. I den sammenheng hadde vi også en visning av all kunst som vi har hengende omkring på bygget. Etter mange år med drift av Galleri har Várdobáiki bygd opp en relativt stor samling av egeninnkjøpt kunst fra utstillerne samt kunst som er gitt i gave til Várdobáiki. Besøkende fra kunstforeningen mente at vi burde ha en egen utstilling av ervervet kunst.

Ungdomstiltaket Nuoraid siida

I 2012 har vi startet opp med barne- og ungdomstiltak som lokaliseres til Nuoraid siida. Tiltaket er beskrevet under avsnitt Helse.

Fagdager

Samiske fagdager er et tilbud som er gitt til elever på mellomtrinnet, femte, sjette og sjuende trinn på skolene i Evenes, Tjeldsund og Skånland. Målet er å øke kunnskapen om samer både generelt og om samene i vårt område. Innholdet tilpasses kompetansemålene i kunnskapsløftet. Fagdage ble arrangert for andre gang i 2013, det var tidligere gitt i 2011. Fagdage består av skolebesøk og arrangement på Gállogieddi friluftsmuseum. Skolene har satt stor pris på tilbudet og det har vært mange klasser som har deltatt. I 2014 vil det gis tilbud til andre skoler.

Samarbeid med Márkomeannu samisk festival

Márkomeannu leier kontor hos Várdobáiki. Várdobáiki har ansvar for regnskap, lønn- og personalfunksjoner for Márkomeannu. Várdobáiki anser Márkomeannu som en av de viktigste arenaer for synliggjøring av samisk kunst og kultur i regionen og ser Márkomeannu som spesielt viktig for utvikling av samisk identitet, språk og kultur hos ungdom og barn.

Invitasjon til utstillingsåpning

FOTO

Per Heimly har ledet fotoworkshop for ungdom og nå stiller både han og deltakere ut fotografier tatt under workshopen.

Torsdag 28.11 kl. 15.00 på

Galleri Várdobáiki

Kulturelt innslag ved Dina Øien Jakobsen

Adresse.: Bedringensvei 9, ved Truckstopen Nautå

Várdobáiki er glad for å kunne bidra til gjennomføring av Márkomeannu gjennom samarbeid med festivalen både under selve festivalen og ellers i året. Festivalen arrangeres på Gállogieddi friluftsmuseum som forvaltes av Várdobáiki museum. Várdobáiki museum ser viktigheten av å videreføre den gode dialogen i forhold til arrangementet og det verneverdige tunet.

Sommeren 2013 varslet Márkomeannu searvi at det ikke ville bli arrangert camp-festival i 2014. Styret og staben trengte pause fra det krevende arrangementet som en festival med tilknyttet campingarena utgjør. De begrunnet dette i manglende økonomiske og menneskelige ressurser. Várdobáikis styreleder ga uttrykk for at det ville være et uvurderlig tap for regionen om festivalen forsvinner og lovet at Várdobáiki ville bistå festivalen i fremtiden på alle mulige måter. Várdobáiki har takket ja til å delta med styreleder/daglig leder i et utvalg som skal se på og komme med innspill i forhold til Márkomeannus fremtidige organisering. Arbeidet skal gjennomføres første halvår i 2014.

Samarbeid med Bok- og kulturbussen i Sør-Troms

Várdobáiki har fra 2011 hatt et samarbeidsprosjekt med Troms fylkeskommune for å utvikle det samiske tilbudet fra Bok- og kulturbussen i Sør-Troms. I 2013 har Várdobáiki hatt aktivitet tilsvarende 35 % stilling knyttet til bok og kulturbussen.

Følgende tiltak er gjennomført:

- Utstilling med bilder av den samiske fotografen Marita Eilertsen. Tekster på samisk.
- Informasjon om Márkomeannu og Mánáidmeannu
- Samlingsstund med barnehagebarn/de yngste trinnene på skolene med eventyr om de samiske dukkene som i 2012 ble laget for utlån på bussene.
- Dikt på samisk, for barn og voksne. Dette ble brukt på Astafjord litteraturfestival (ALF).
- Foredrag om læstadianismen på Astafjord litteraturfestival, v/museumsleder Unn Kristin Laberg.

Samarbeidet med Kulturbussen er viktig. Várdobáiki er glad for å kunne bidra til at den samiske kulturen kan vises frem gjennom bok- og kulturbussen i Sør-Troms. Det er en fin måte å nå frem med informasjon om samer og samiske forhold, spesielt til barnehagebarn og skolebarn.

Elle og Ándá

I 2012 ble det laget kofter med tilbehør til tre par dukker. Ett dukkepar med samiske og norske klær, samt informasjonsmateriell ble lagt i plastkasser. Disse er til utlån i Bok- og kulturbussen i Sør-Troms. Disse dukkene har vært populære, og vært lånt ut kontinuerlig siden da. For å også formidle både samisk språk og kultur, har vi i 2013 arbeidet med den første boken om Elle og Ándá, der dukkene spiller hovedrollen i hverdagshendelser denne gangen fra fjæra. Boken skal gis ut i 2014. Det er planlagt flere bøker om Elle og Ándá som vil gis ut når finansieringen er på plass.

*Blodmat -dokumentasjon og kunnskapsoverføring.
Tradisjonell samisk matlaging.*

Dette prosjektet startet i 2012 med dokumentasjon og overføring av kunnskap vedrørende den tradisjonelle retten gomba (blodklubb)

I 2013 ble prosjektet videreført:

- Kurs i laging av márfi (blodpølse) i Evenes
- Kurs i laging av gomba i Vesterålen.

Det arbeides med et hefte hvor oppskrifter og fremgangsmåter formidles.

Nettverksbygging gjennom kulturell utveksling

Várdobáiki har siden 2011 hatt i gang prosjekt med nettverksbygging mellom samer på norsk og russisk side av Sápmi som mål. Prosjektene har vært ettårige og har vært videreført i 2012 og 2013.

I 2013 har Várdobáiki gjennom nettverksprosjektet deltatt på tre ulike festivaler/aktiviteter i Russland og hatt gjenbesøk av en sang og dansegruppe fra Lujávri. Gruppene som deltar er hovedsakelig åpne for påmelding. I mai inviterte Várdobáikis nettverksprosjekt ulike andre organisasjoner til å delta på en urfolksfestival i Moskva. I dette tiltaket deltok Duodje Nordlanda, Romssa sámiiid duodji, Stuornjárdga sámii duodji og Márkomeannu. Vi har også hatt grupper med deltakere på samisk sommerfestival i Lujávri i juni 2013 og i Låparskaja i september 2013.

I oktober hadde Várdobáiki gjenbesøk av sang/dansegruppen Ellmant fra Ljuávri. Gruppen hadde fullt program fra onsdag til søndag med besøk og oppvisning på skoler på Liland, i Gratangen og

Sørvik samt opptredener på Pippira siida i Ballangen, på arrangement i Gratangen, konsert i Bogen og på onsdagskafe på Lavangseidet grendehus.

Gruppene har deltatt med ulike kulturelle framvisninger og prosjektet fører til at både Várdobáiki og deltakerne fra regionen får utviklet både formelle og uformelle nettverk med enkeltpersoner og organisasjoner på russisk side. Gjennom folk-til-folk-samarbeid øker mulighetene for videre samarbeid med russisk side av sápmi. Nettverksprosjektet har også hatt oppvisning lokalt, for eksempel på 6. februar på Lavangseidet grendehus. Gruppene har hatt stor aldersspredning, fra 10 år og opp til over 80.

Pågående prosjekt avsluttes sommeren 2014.

Sanggruppen Várdobiegga

- Sanggruppen Várdobiegga som ble etablert gjennom et prosjekt i 2012 har fortsatt med øvelser og opptredener gjennom hele 2013. Gruppen har opptrådt i Evenes Kirke, i *Kulturskogen* under Márkomeannu og på flere onsdagskafeer som Loabákáiddi siida arrangerer på Lavangseidet grendehus. Deltakerne er i aldersgruppen fra om lag 40 til 80 år. Gruppen synger på samisk og er en fin språkarena, både for å snakke og å høre samisk.

Samisk reiseliv

- Várdobáiki tar imot besøkende, turister og lokalbefolkning, både i galleri Várdobáiki som er på hovedkontoret og på Gállogieddi samisk friluftsmuseum.
- Várdobáiki er deltaker i et treårig utviklingsprosjekt, *Samisk reiseliv i Nord-Norge* (Origo Nord). Prosjektet ledes av Origo Nord og er finansiert av Sametinget, Innovasjon Norge, Nordland, Troms og Finnmark fylkeskommuner. Várdobáiki har deltatt på nettverksmøter og studiereise hvor vi besøkte urbefolkningen Maori på New Zealand.
- I samarbeid med andre deltakere i prosjektet *Samisk reiseliv i Nord-Norge*, planlegges det en matfestival over to-tre dager som skal gjennomføres i august 2014.
- Várdobáiki deltok på Nordnorsk opplevelseskonferanse i Svolvær, med workshop *kunsten å designe samiske opplevelser*.
- Várdobáiki var invitert til 10 års jubileum for Møysalen nasjonalpark. I ettertid er vi forespurt som samarbeidspart i forbindelse med et infosenter knyttet til Møysalen nasjonalparksenter.
- Várdobáiki er en naturlig samarbeidspart for private samiske reiselivsaktører i regionen.

Diverse

- Várdo báiki var praktisk arrangør for teateroppsetning i regi av Beivvaš samiske teater i april 2013.
- Várdo báiki har fortsatt samarbeidet med Vesterålen sameforening hvor vi arbeider med å skape arenaer for samisk kultur. Det har vært gjennomført kurs i gombalaging samt kurs i syng av samiske dukkekofter. I den forbindelse ble det laget et hefte med mønster og arbeidsbeskrivelse for syng av dukkekofter.
- Visning av filmen *Familiebildet*, samarbeid med Harstad kino og Harstad kommunes
- I forbindelse med åpning av museumsesongen på Gállogieddi hadde vi et kurs i samisk matematikk. Magne Einejord var foredragsholder. Várdo báiki samarbeidet med Heggen videregående skole i forbindelse med deres deltakelse i Comenius prosjektet, et EU program for allmennutdanning som gjelder skolesamarbeid.
- Várdo báiki hadde i november 2013 besøk av tre personer fra urfolket Aino i Japan. Besøket var et gjenbesøk etter at Várdo báiki var med senter for samiske studier til Ainolandsbyen Biratori i 2011. I forbindelse med besøket var det laget et variert faglig program om samiske forhold innenfor helse, samepolitikk, samisk duodji og reindrift.

Språksenter

Arbeid med bevaring, styrking og synliggjøring av samisk språk er en av hovedoppgavene under Várdo báiki. For å ivareta denne oppgaven har språksenteret ved Várdo báiki en rekke språktiltak

på gang til enhver tid. Språktiltakene finansieres gjennom driftsmidler fra Sametinget og Troms fylkeskommune og prosjektmidler fra Sametinget og Nordland fylkeskommune. Språksenteret har også fått aktivitetstilskudd fra Sametinget samt tilskudd fra fylkesmann i Nordland. Det har vært knyttet én fast ansatt til språksenteret, i tillegg har det vært ansatte i engasjement i 80%. Fra 1.1.2014 er det to faste hele stillinger knyttet til språksenteret. Deler av stillingene vil fortsatt være avhengig av prosjektfinansiering.

Herunder kommer en beskrivelse av forskjellige tiltak knyttet til språkarbeid.

Stednavnsutvalg

Várdobáikis stedsnavnutvalg som ble oppnevnt i 2010, har fungert også i 2013 med samme sammensetning. Utvalgets mandat er å være Várdobáikis organ i arbeid med samiske stedsnavn, fungere som høringsinstans og ta initiativ i forhold til stedsnavnsaker overfor kommuner og andre. Stedsnavnutvalget har også i 2013 hatt svært stor aktivitet, i perioden er det avholdt ti

arbeidsmøter. De fleste forslagene baserer seg på innsamlet materiale av J. Qvigstad, utgitt i boka *“De lappiske stedsnavn i Finnmark og Nordland fylker”* (1938). I tillegg er lokale informanter benyttet der det har vært mulig. Når det gjelder Gratangen har Várdobáiki også fått tilgang til navnemateriale som tidligere er innsamlet av foreningen Sámegeiel berošteaddjik v/Einar Nylund

Stedsnavnarbeid er svært ressurskrevende for språksenteret. Arbeidet prioriteres mens det fortsatt er tilgang på informanter som har inngående kjennskap til de samiske stedsnavnene.

Várdobáiki har siden stedsnavnutvalget ble oppnevnt foreslått skrivemåte for en mengde stedsnavn i Sør-Troms og Nordre Nordland. Vi har også valgt å arbeide med formidling av stedsnavnene til allmennheten. I den forbindelse har vi takket ja til et tilbud fra Sjøsamisk kompetansesenter i Porsanger om bruk av nettstedet Meron. Dette er et nettsted med presentasjon av lokal kunnskap om landskap, fjordøkologi og samisk naturbruk. Arbeidet med å legge inn stedsnavn i vårt område er påbegynt. Se www.meron.no, stedsnavn, Ofoten.

Salg av saksbehandlingstjenester

Várdobáiki har solgt saksbehandlingstjenester til Skånland kommune i forbindelse med behandling av samiske stedsnavnssaker. Ni stedsnavn ble utredet for å kunne legges fram til behandling i kommunestyret.

Stedsnavnseminar

Stedsnavnseminar ble arrangert på Evenesmark grendehus 7. mars 2013. Seminaret var sammensatt med et bredt program, med foredragsholdere fra Sametinget, Statens kartverk, stedsnavntjenesten i Nord Norge, Statens vegvesen, Skániid girjje, Márkomeannu, samt Evenes og Narvik kommuner. I tillegg til å få et bredt fokus på stedsnavnarbeidet, var seminaret et bidrag fra Várdobáiki til å markere språkåret 2013 som *ei raus og inkuderande feiring av det norske språkmangfaldet*. Herunder hører også samisk språk og samiske stedsnavn er en synlig buk av samisk språk.

Samisk stedsnavnsbok

Várdobáiki var samarbeidspart for Skániid girjje i forbindelse med utgivelsen av boken *Samiske stedsnavn i Skånland*. Boken ble lansert under et arrangement i april hvor Sametinget deltok med en stor delegasjon, deriblant også sametingspresidenten.

Seminar om lokal dialekt

Várdobáiki holdt et miniseminar om lokal samisk dialekt under Márkomeannu. Foredragsholder var Ardis Ronte Eriksen. Seminaret var satt opp både fredag og lørdag. Seminaret var godt besøkt. I ettertid har vi mottatt ønske om at lignende seminar tilbys flere ganger.

Språkbud leirskole

Prosjektet språkbud/leirskole som ble startet førstegang i i 2011 har fortsatt også i 2013. Målgruppen har vært elever fra ungdomsskole og videregående skole. Det har i 2013 vært gjennomført følgende språkbud/leirskoler:

- Dagsopplegg med tema «meahcci ja guovvdnji/biedju (skog og grotte/hi)» som ble gjennomført våren 2013 over to dager. Her deltok ca 30 elever + lærere.
- *Giella gáfestallan*, tiltak vår og høst for samiskelever ved Heggen videregående skoler hvor språkkressurser og samiskelever hadde samtaler.
- Gohttenskuvla Goregis. Høsten 2013 var det gjennomført to leirskoler, med overnatting på Boazovázzi i Kåringen.

Kompetansegivende nybegynnerkurs i samisk

Det ble annonsert kompetansegivende nybegynnerkurs i samisk for viderekomende, SAAL2, men det var for få deltakere til å gjennomføre.

Andre språkkurs

Det ble gjennomført språkkurs i Bjerkvik både vår og høst 2013. Kursene har vært holdt på Bjerkvik skole og Bjerkvik hotell. Det var god deltakelse på kursene.

Giellabárgit

Várdobáiki språksenter står for det faglige innholdet i Márkomeannus prosjekt Giellabárgit. Dette er en spesielt tilpasset kursrekke som tilbys Márkomeannus stab. Det ble avholdt to kursamlinger i 2013. Kursene fortsetter i 2014.

Tilrettelagt samiskkurs

Det ble gjort startet opp et tilrettelagt samiskkurs for enkeltpersoner. Språksenteret ser at det er et marked for slike tilbud, men erfaringen viser at det må planlegges grundigere i lag med deltakerne.

Lesetrening for eldre

Månedlig tiltak som gjennomføres i forbindelse med Várdobáikis helsetreff. På helsetreffene er det hovedsakelig eldre samer som deltar. De fleste har samisk som første eller andre språk. Et fåtall av dem kan skrive eller lese samisk. Gjennom samisk lesetrening gir vi dem muligheten til å lære samt praktisere dette. Vi erfarer at deltakerne har stor nytte av lesetreningen og deltar aktivt i høytlesningen.

Samiskspråklig sangkurs

Várdobáiki arrangerte i samarbeid med Márkomeannu samisk sangkurs for foreldre med barn under festivalen. Kurslærer var Inga Elise Påve fra Soppero. Det var gjennomført to ulike kurs, fredag for foreldre med barn fra 0-6 år og lørdag for foreldre med barn fra 6-12 år.

Andre tiltak som er gjennomført:

Språksenteret har vært på besøk i flere barnehager for å gi barnehagene en mulighet til å møte samisk språk og kultur i barnehagen.

Oversetting

Språksenteret bidrar med oversetting av tekster etter behov og kapasitet.

Helsesatsing

Helsetreff

Helsetreff er et månedlig tilbud der eldre samer samles til samisk lesekurs, sosialt samvær, foredrag med forskjellig tema, trim, samt salg av middag. Kulturbussen i Troms gir sitt tilbud til deltakerne på treffene, gjennom bussens virksomhet.

Helsetreffene er utviklet ved Várdobáiki samisk senter og igangsatt første gang i 2003.

Helsetreffene har fått god omtale i media og det var vært stor interesse fra mange andre aktører som ønsker å starte opp tiltak etter Várdobáikis modell. Várdobáiki har vært engasjert i etablering av helsetreff i Tysfjord i regi av Árran lulesamiske senter, i Alta ved Alta sameforening og i Lavangen kommune. I 2013 var det arrangert 8 helsetreff, der det varierte mellom 15 og 30 deltakere.

Mimretreff – prosjekt

Mimretreff som ble igangsatt i september 2009 ble avsluttet med første halvår 2013. Dette var et tilbud til eldre samer i institusjon. Det var et månedlig tilbud til 5 institusjoner i Skånland, Evenes og Narvik kommune (Bjerkvik). Det ble igangsatt i september 2009 og hadde som mål å ta fatt i aktiviteter som er velkjent fra tidligere for eldre samer, og presentere dem for de eldre. Tiltaket har vært godt mottatt i institusjonene i de ulike kommunene og flere har ønsket en videreføring. I ettertid har vi på forespørsel gitt tilbud om å kjøpe tjenesten fra oss, men dette hadde dette hadde ikke aktuell institusjon mulighet til å finansiere.

Veiledningsprosjekt

Várdobáiki har startet et veiledningstilbud til helsetjenesten i Evenes og Skånland kommuner.

Samisk barne- og ungdomsgruppe

Várdobáiki har i 2012 initiert et nytt prosjekt, Samisk barne- og ungdomsgruppe. Prosjektperioden ble utvidet til også å gjelde hele 2013. Prosjektet har som mål å skape en arena hvor samiske barn og ungdommer kan treffes, skape seg et samisk nettverk og å kunne snakke om ømtålige emner på en plass hvor man som same er i majoritet. Foruten dette prosjektet så finnes det ikke noen samiske arenaer hvor samiske barn

og ungdommer kan få være uten å føle at de er i en minoritet. Prosjektet ble startet høsten 2012, og gir et månedlig tilbud, en barnegruppe for barn fra 1. til 7. klasse, og en ungdomsgruppe fra 13 – 18 år. Barnegruppa har bestått av 10-15 barn fra Skånland, Evenes og Narvik kommune, mens ungdomsgruppa har det vært 5 deltakere fra Evenes, Skånland og Tjeldsund kommune.

I 2013 satset vi også på å utvikle entreprenørskap hos ungdommene. Da arrangerte de først en ungdomskonsert i april 2013, der de aktivt tok ansvar for både kontraktskriving, leie av lys/lyd,

lokaler, annonsering, praktisk tilrettelegging for konserten, og gjennomføringen av den. Høsten 2013 arrangerte de fotokurs for ungdommer med Per Heimly.

Samarbeid med SANKS Samisk nasjonalt kompetansesenter - psykisk helsevern

Várdobáiki har fortsatt samarbeidet med SANKS Samisk nasjonalt kompetansesenter – psykisk helsevern. Vi har inngått en samarbeidsavtale om vårt samiske barne- og ungdomsgruppeprosjektet. SANKS vil bistå oss der vi har behov for det.

I 2013 var SANKS temaansvarlig for barne- og ungdomsgruppe med tema ensomhet og mobbing. Várdobáiki har løpende kontakt med SANKS gjennom hele året.

Verdensdagen for psykisk helse 2013

Skånland kommune hadde et flott og mangfoldig program i tilknytning til Verdensdagen for psykisk helse 2013. Årets tema var rettet mot forebygging av ensomhet og mobbing, *se hverandre, gjør en forskjell*. Várdobáiki ble utfordret til å bidra til at det samiske perspektivet også kom med.

Várdobáiki ble utfordret til å bidra til at det samiske perspektivet også kom med. Vi laget en seminardag med tittelen: *Se hverandre – ser du en forskjell. Ensomhet og mobbing sett fra et samisk perspektiv*. Hovedtema var ved

fagfolk fra SANKS, og brukerperspektivet kom fram gjennom historien til en ung samisk gutt fra kommunen. Målgruppen var pedagoger og førskolelærere, helsesøstre, barnevern, og andre som møter samiske barn og unge.

Helsedirektoratet på besøk

Várdobáiki samisk senter var vert og praktisk arrangør for et møte som helsedirektoratet inviterte helse og omsorgsseksjonen i ETS kommunene til. Tema for møtet var: *Hvordan kan kommunene gi et godt helsetilbud til samiske brukere?*

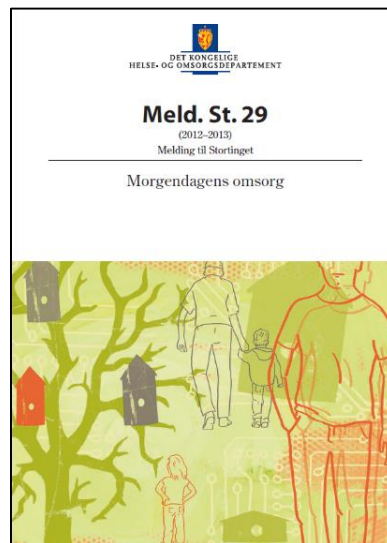
Helsedirektoratet ved seniorrådgiver samisk samfunnsmedisin, Ole Mathis Hetta, har hatt som en tradisjon over flere år at de inviterer seg selv på besøk til noen samiske kommuner. Hensikten med et slikt besøk er at de skal bli kjente med de ulike samiske miljøer/kommuner i landet, og at det skal medvirke til at det blir lettere for begge parter å ta kontakt ved behov. Med på møtet var også Nordland og Troms fylkeskommune. I forbindelse med møtet ble det servert middag i gammen på Gállogieddi.

Omtale i stortingsmelding Morgendagens omsorg

Várdobáikis arbeid med brukerretnede tiltak for samiske eldre i markebygdene i Sør-Troms og Nordre Nordland var omtalt i Stortingsmelding nr. 29, Morgendagens omsorg. Omtalen var knyttet til nasjonal strategi for frivillig arbeid på helse- og omsorgsfeltet.

Várdobáiki samisk senter i Evenes kommune har i en årrekke arbeidet med brukerretnede tiltak for samiske eldre i markebygdene i Sør-Troms og nordre Nordland. Målet er å være en spydspiss for utvikling av brukerretnede tilbud til eldre samer og det arbeides aktivt for å forbedre og tilrettelegge omsorgstilbud til samiske brukere. Dette gjøres ved informasjonstiltak i ulike fora, og arrangement av helsetreff for eldre samer. Helsetreffene har gitt økt trivsel som resultat, og har ført til at eldre blir boende hjemme lengre. Senteret har arbeidet med ulike prosjekter i perioden 2003–2007, blant annet kosthold og ernæring, trim og sosial aktivitet. Tiltaket er nå permanent, og blir tildelt direkte tilskudd fra Sametinget

Museum

Etter oppstart av museumsdrift ved Várdobáiki har vi forsøkt å følge "Plan for etablering av museumsdrift ved Várdobáiki samisk senter" av mars 2009, med bakgrunn i "Delutredning av samisk museumsvirksomhet i Nordre Nordland og Troms" og "Sametingsrådets melding om samiske museer". Det har ikke vært mulig å følge museumsplanen fullt ut da vi ikke har hatt nødvendige ressurser tilgjengelig. I planen var det skissert en fagstilling i tillegg til museumsleder stilling fra 2010. Dette er fortsatt ikke realisert. Várdobáiki museum lider under stillingsmangel. Museumsleder får gjort det aller mest nødvendige, men det er mange saksområder som ikke får god nok oppfølging grunnet mangel på ressurser.

Nedenfor følger en redegjørelse av museumsvirksomheten for 2013.

Det er knyttet en fast stilling som museumsleder til museet, i tillegg har det vært vaktmester i ca 30% stilling, Gállogieddi, guider på sommerstid og flere engasjement i forbindelse med særskilte oppgaver som for eksempel kulturminneregistrering, restaurering av verneverdige samiske bygg.

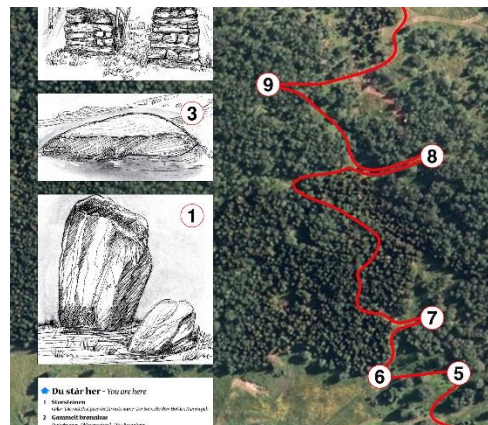
Gállogieddi friluftsmuseum

Várdobáiki museum har driftsansvaret for Gállogieddi samisk friluftsmuseum. Museet har hatt sesongåpent fra 1. juni til 18. august og en økning på bortimot 50% i registrerte i 2013 besøk eksklusiv Márkomeannu festivalen. Det er særlig gruppebesøkene som har økt. Det har vært ansatt seks guider i sommersesongen.

I forbindelse med sesongåpning av museet ble det arrangert et kurs i samisk matematikk med Magne Einejord som kursholder. Kurset var godt besøkt og tradisjonskunnskapen ble videodokumentert. Det var også lagt inn en felles tur rundt kulturløypa samt musikalsk innslag på gårdstunet.

Nye skilt i kulturstien som er tilknyttet Gállogieddi ble satt opp i 2013. Etter at grunneier har hugget et plantefelt ble det behov for å flytte stien noe. Dette dreier seg om deler av stien uten kulturminner. Det har vært gjort noe vedlikeholdsarbeid på aktivitetsløypen som ble etablert i 2012. Gapahuken tilknyttet kulturstien er mye brukt både vinterstid og sommerstid av lokalbefolkningen. Márkomeannu arrangerte konsert med Simon Marainen og Ára i gapahuken og vandring langs kulturstien. Várdobáikis barne- og ungdomsgruppe har arrangert to skrømt kvelder i gammen i september.

Arbeid med vedlikehold og sikring av bygningsmassen vært prioritert En prosess med et omfattende brannvarsling – og slukkingssystem er ferdigstilt i 2013. Som en del av arbeidet har det blitt reist et brønnhus hvor det er montert brannslange. Sikringsarbeidet er slutført i 2013.

Arbeid med restaurering av murveggene i fjøset som startet høsten 2012 ble ferdigstilt våren 2013. Murveggen var forskjøvet og det var fare for at den ville rase sammen. Restaureringen var planlagt i samarbeid med Sametinget og oppdraget ble satt ut til Murbygg, Harstad. Representanter for Sametinget, Miljøverndepartement og Riksantikvaren sammen med museumsleder befarte ferdigstilt restaurering i juni.

Gjenstandsregistrerings- og dokumentasjonsprosjekt og samiske termer på gjenstander er gjennomført i den nasjonale museumsdatabasen/programmet Primus. I tillegg til kvalitetssikring av gjenstandsdokumentasjon bidrar dette også til at infoplakatene i alle Gállogieddis bygg kan oppdateres med samisk språk.

Bygningsvern

Museumsleder og representanter for Sametinget, Miljøverndepartement og Riksantikvaren befarte en rekke samiske verneverdige byggverk i Evenes, Skånland og Gratangen i juni 2013. Sametinget har tidligere gjennomført et prosjekt for «Identifisering og registrering av verneverdige samiske byggverk» og nå ønsker Sametinget restaurere et utvalg av disse byggverkene. Várdobáiki museum har bygningsvern som satsingsområde og har restaurert flere byggverk. Restaurering av fjøsmur på Gállogieddi ble ferdigstilt i 2013. Arbeidet med restaurering av verneverdig fjøs i Suollojávri/Øyvann i Sandemark ble avsluttet høsten 2013. Restaureringen av jordkjeller på Vilgesvarre ble utfordrende teknisk og problemene det medførte gjør at prosjektet ikke kunne avsluttes i 2013 men utsatt til våren 2014.

Várdobáiki museum har et samarbeid med Norsk Kulturminnefond om skjøtselsplan for fjøsgammer og representanter for fondet og museumsleder befarte fjøsgammer og andre verneverdige byggverk i Evenes og Skånland høsten 2013, deriblant stabbur med fururotføtter og lang løe i Grovfjord som begge har fått høy vernestatus i Sametingets registreringsprosjekt. Disse to ble senere befart sammen med entreprenør for å kostnadsberegne sikring og restaurering med tanke på søknad om tilskudd til dette. Byggene i Grovfjord og fjøsgammer i Veggen ble sikret i november slik at de ikke skulle forfalle ytterligere.

Bygningsvernprosjektene er store prosjekter med høye kostnader som krever mye ressurser ved oppfølging. Tett samarbeid både med entreprenører og Sametinget er viktig for å kvalitetssikre restaureringsarbeidet og det går mye tid for museumsleder til å lede dette arbeidet på en tilfredsstillende måte.

Bildearkiv

I 2013 har Várdobáiki museum fortsatt oppbyggingen av bildearkivet i Primus der bortimot 500 gjenstander er registrert og fotodokumentert. I tillegg fins det er en rekke fotografier digitalisert og samlet i Primus. Várdobáiki har overtatt den analoge fotosamlingen til fotografen Ivar Murberg, en stor mengde negativer men også dias, papirkopier og ferdig innrammede fotografier.

Kulturminneregistrering

Várdobáiki museum har i 2013 arrangert kurs i kulturminneregistrering og foretatt en rekke kulturminneregistreringer i regionen, både på fastlandet og på Hinnøya. Blant annet har deltakere på kurset under ledelse av Inge Myrnes befart kulturminner i Kongsvik, Tjeldsund kommune der det er gjort store tilrettelegginger uten hensyn til samiske kulturminner.

Immateriell tradisjonskunnskap

Høsten 2012 etablerte Várdobáiki museum og Várdobáiki helse et samarbeid med Árbediehtu-prosjektet til Samisk Høyskole. Målet er å bevare, dokumentere og videreføre den immaterielle tradisjonskunnskapen i markebygdene. I utgangspunktet var tanken at vi skulle dokumentere samisk naturmedisin, men etter tilbakemeldinger fra samiske eldre gjennom et helsetreff, endret vi tema. Vi så at plantebruk innen markasamisk jordbruk ville være mer interessant og gi mer kunnskap. I 2013 gjennomførte vi mange gruppeintervjuer med eldre i ulike bygder i Evenes, Skånland og Narvik kommuner. Dette skal bearbeides og kunnskapen formidles gjennom film og rapport.

I oktober 2013 deltok museumsleder på Kulturrådets seminar om immateriell kulturarv der kulturrådet ønsket innspill til arbeidet med immateriell kulturarv fra Sametinget og samiske kulturorganisasjoner.

Samarbeid og nettverk

Museet samarbeider med andre museer og institusjoner. Vi jobber for at museumsvirksomheten skal være oppdatert og aktuell, spille en viktig rolle i samfunnet gjennom faglig utvikling, nytenking og profesjonalisering og gjennom utvikling av digital forvaltning og formidling. Gjennom Samisk museumsnettverk har Várdobáiki museum bidratt til en felles samlingsplan for alle de samiske museene og ellers hatt en dialog om aktuelle problemstillinger knyttet til museumsvirksomheten. Vi deltar for eksempel i samisk museumslags prosjekt «Samisk terminologi på gjenstander» der gjenstander i museumssamlinger får kvalitetssikrede samiske benevnelser. I 2013 ble Várdobáiki med i Samisk reiselivsnettverk der målet er å utvikle og gjøre opplevelser av samisk kultur og historie bedre for å få mer besøk på muséene eller samiske reiselivsbedrifter. Lokalt har Várdobáiki museum og Vilgesvárre samisk boplass, administrert av SABUS, formalisert en museal samarbeidsavtale. Dette er et ledd i oppfølgingen av Sametingets museumsmelding. I forhold til Henrik Kvandahl-museumsinitiativ har man inngått et samarbeid med Pippira Siida med tanke på etableringen og utviklingen av Kvandahl museum. Várdobáiki fikk tilskudd hos Nordland fylkeskommune til museumsvirksomhet for Kvandahlmuséet i 2013 og har søkt sametinget om tilskudd til dette.

I tillegg har Várdobáiki bistått Arvid Skjellhaug, daglig leder Gamtofta, samisk kultursenter, med kulturminnestiprosjektet i Skardalen i Sørreisa. Várdobáiki har bidratt med design av et infoskilt for kulturstien, utformet brosjyre til denne, oversatt til samisk og bistått ved rapporteringen til Sametinget.

Formidling

Várdobáiki museum formidlet samisk historie, både til elever i skoleverket, allmennheten og turister. Dette har i hovedsak skjedd via forelesninger, guiding Gállogieddi og aktiviteter Gállogieddi. Várdobáikis barne- og ungdomsgruppe har arrangert 2 skrømtkvelder i gammen på Gállogieddi i høstmørket. Márkomeannu har arrangert vandring langs den nyskiltede kulturstien ved Gállogieddi. Várdobáiki museum meldte kulturstien inn i programmet for Den kulturelle skolesekken. Rydde- og skilteprosjektet i Skáhpečorru i Veggen ble avsluttet i 2013. Skilt er godt synlig fra veien og de som stopper kan lese om kulturminnene og bosetningen her. Muséets nettsider er blitt oppdatert og annonsering via Destinasjon Narviks brosjyre og Venture Norway brosjyre og nett er oppdatert.

Den administrative funksjonen til museumsleder har blant annet bestått av prosjektering av framtidige prosjekter, rapportering, drift Gállogieddi, uttalelser samt oppfølging av henvendelser til museet.

Várdobáiki museum arrangerte miniseminar hvor Dikka Storm fra Tromsø museum presenterte samtidige kilder som gir inntak til misjonstiltakene og grenseundersøkelsene i Sør-Troms på 1700-tallet. Dette unike materialet er også kilde til kunnskap om andre felt som for eksempel reindrift.

Márkománák samisk barnehage

Várdobáiki driver en privat barnehage, Márkománák samisk barnehage, som ligger i fine omgivelser i Lánttedievvá/Planterhaug i Skånland kommune. Barnehagen har fine utearealer midt i det samiske kulturlandskapet, med skog, mark og fjell som sin leke- og læringsarena. Várdobáiki har drevet barnehagen fra 2003. Barnehagen ble startet opp etter at private aktører la ned driften i samme bygg.

Eier har tilpasset barnehagens uteområde for at det skal være best mulig egnet til samisk barnehagedrift. Her er blant annet gamle og bål plass. Barnehagens uteområde inkluderer også et stabbur som anses som en viktig del av et samisk tun.

Barnehagen har tjuefem plasser i alderen ti mnd. til seks år. Barnehagen finansieres over eget budsjett med kommunalt tilskudd til private barnehager, særtilskudd fra Sametinget og foreldrebetaling. Barnehagen har som særskilt formål å skape trygghet og tilhørighet til samisk språk og kultur. Ellers er barnehagen underlagt generell lovgivning for barnehager.

Barnehagen har gjennomgående fokus på samisk språk og flere av barnehagens ansatte har deltatt på samisk kurs for å høyne samisk kompetansen i barnehagen. Barnehagen har med jevne mellomrom egne språksatsingsprosjekt på gang. Det er en ressurskrevende måte å drive språkutvikling på, men vi ser at det er nødvendig for å få en satsing på samisk språk

Várdobáiki er svært fornøyd med samarbeidet med eierne av bygget og er opptatt av å opprettholde denne gode dialogen.

Av barna i barnehagen er det to barn som har samisk som hjemmespråk. For de øvrige barn er samisk en del av den daglige hverdagen i barnehagen, noe som utgjør et godt utgangspunkt for videre språkopplæring.

Barnehagen har fra 2012 hatt samordna opptak med kommunen. De som søker til Márkománák må søke gjennom kommunens hjemmesider. Styrer er med på opptaket.

Etter hovedopptak for 2014 det er det fire barn med samisk som hjemmespråk i barnehagen fra høsten 2014.

Dersom barnehagen skal kunne være en reel aktør i arbeidet med på å revitalisere samisk språk i regionen er det nødvendig at det tilføres mere ressurser i form av ekstra samiskspråklig personell. Vi ser at det er helt nødvendig å kunne ansette en ekstra person i full stilling for å ha sikre at hele barnehagen har et jevnt fokus på samisk språk og å gi barnehagebarna et tilfredsstillende tilbud.

Leietakere

Várdobáiki leier kontor til andre samiske organisasjoner/institusjoner på framleie. Leietakere er Sametinget, Universitetet i Tromsø, (Senter for samisk helseforskning), Duodjeinstituhtta og Márkomeannu. Sametinget har leid tre kontor, de øvrige ett hver.

Gjennom å samle personer som arbeider med samiskrelaterte tema i samme bygg blir det et inspirerende og rikt miljø som har stor betydning for videreutvikling av samisk språk og kultur i regionen. Dette befester Várdobáiki som en viktig samisk institusjon. Várdobáiki forsøker å tilrettelegge kontorbehov for leietakerne så godt som mulig og anser alle leietakere som viktige samarbeidsparter i arbeidet for bevaring av samisk språk og kultur i regionen. Sametinget varslet behov for flere kontor i 2014. Det er ikke mulig for Várdobáiki å fristille så mange kontor som var ønsket og Sametinget vil derfor flytte alle sine ansatte til andre kontorlokaler.

Prosjekt

Várdobáiki har en stor mengde aktive prosjekt innenfor alle avdelinger.

- 45 aktive prosjekt i 2013
- 14 prosjekt ble rapportert og/eller avsluttet
- 13 prosjekt ble startet
- 17 prosjekt ble det søkt utsettelse på (tidligere planlagt avsluttet i 2013 eller før)

Arbeid med prosjekt og prosjektfinansiering åpner for muligheter til å få gjennomført ulike tiltak som det ikke er rom for innenfor normalt driftsbudsjett. Deler av utgifter, egenandeler til prosjektene belastes likevel driftsmidlene på de ulike avdelingene. Kravet til egenandeler medfører igjen at det er vanskeligere å få rom til å ansette eksterne ressurser til å gjennomføre prosjekt, noe som er uheldig for å skape aktivitet og arbeidsplasser for folk i nærområdet.

Muligheter for å gjennomføre tiltak via prosjekt er viktig, det er likevel et mål å holde antall prosjekt på et nivå som gjør prosjektoppfølgning og gjennomføring godt håndterlig. Det er også et mål å gjennomføre prosjektene innenfor planlagt tidsperiode. Várdobáiki vil delta i et Prosjektadministrerings opplæringsprogram for samiske institusjoner i Nordland som holdes i regi av Árran i 2014.

Økonomi

Várdobáiki finansieres av driftstilskudd fra Sametinget og Troms fylkeskommune samt prosjekttilskudd hovedsakelig fra Sametinget og Nordland fylkeskommune. I 2013 fikk språksenteret også aktivitetstilskudd fra Sametinget og fylkesmann i Nordland.

Nettverksprosjektet er delvis finansiert også av partnerskap Ofoten og Barentssekretariatet. Drift av Gállogieddi delfinansieres av Nordland fylkeskommune. Driftstilskuddene fra Sametinget gis til de ulike funksjonene, språksenter, museum, helse og kulturhus. Disse tilskuddene dekker hovedsakelig lønn til daglig leder, de forskjellige avdelingsledere samt andel av driftskostnadene. Deler av driftstilskudd blir også brukt til direkte brukerrettede tiltak. Várdobáiki oppnår en stor andel prosjektmidler i forhold til fast driftstilskudd og mye aktivitet er prosjektbasert og

finansieres over eksterne prosjektmidler. Aktiviteten tilpasses oppnådd finansiering. Flere av de faste stillingene er avhengig av finansiering over prosjekttilskudd. Organisasjonen er også avhengig av å delfinansiere kostnader knyttet til administrasjon og generell drift også gjennom prosjekttilskudd.

Omsetningen har i 2013 vært på 10,2 mill., av dette kr 2,5 mill. for Márkománák samisk barnehage. Årsresultatet for 2013 viser et overskudd på kr 252 000,-. Egenkapital er pr 31.12.2013 på kr 1,1 mill., dette utgjør 22 % av totalkapital.

Regnskapsføring og økonomifunksjoner blir gjort internt. Revisjon har vært foretatt av BDO, Harstad. I 2013 har BDO revidert totalregnskapet samt flere forskjellige prosjekt.

Avslutning

Várdobáiki står stadig foran flere utfordringer. Det var heller ikke mulig å komme i mål med arbeidet vedrørende omorganisering i 2013. Det er et klart mål om at arbeidet skal sluttføres i 2014. Várdobáiki har inngått avtale med revisjons og rådgivningsfirmaet PWC om bistand i prosessen. Omorganisering er et krav for å få samisk kulturhus til regionen. Barnehagen er bemannet med flere samisk førstespråklige, men det er en stor utfordring å få samisk som et aktivt språk i barnegruppen.

Etter at Sametinget økte direktetilskuddet på språksenteret i 2012-2013 har Várdobáiki utvidet språksenteret med en fast stilling. Vi er likevel avhengig av prosjektmidler for å finansiere denne stillingen. Samarbeid med språkressurser på svensk side ønskes videreutviklet.

Várdobáiki vil fortsette samarbeidet med Márkomeannu og vil bidra der vi kan for å videreføre festivalen. Márkomeannu er en viktig bidragsyter når det gjelder samisk kunst og kultur og det er en stor utfordring å sikre god nok finansiering av den.

Várdobáiki vil fortsatt ha sterkt fokus på brukerretta tiltak. Dette oppnås gjennom fortsatt stor prosjektrelatert virksomhet. Det er en stor utfordring å få avsluttet pågående prosjekt med regnskap og rapport i tide. Vi vil derfor en periode begrense antall nye prosjekt.

Várdobáiki museum har et presserende behov for økning i budsjettet for å kunne opprette en fagstilling ved museet. Som en del av satsingsområdet for Várdobáiki museum vil etablering av et samisk skimuseum være prioritert i 2014.

Styret ser en ekstra stilling ved museet samt å sluttføre organisasjonsendringen som de to viktigste satsingsområder for 2014. I tillegg er det viktig å få økt bemanning i barnehagen for å få en sterkere satsing på samisk språk.